

דף מידע – לקראת יציאה לתיכון עולם עם קשישים:

בתי אבות – למי נועד? מי מממן?

בית אבות הינו מסגרת דיור המיועדת לקשישים ומעניקה טיפול כולל במלוא צרכיו של הדייר בהתאם למצבו התפקודי. בתי אבות דואגים לדיירים מבחינה סיעודית - רפואית, חברתית וסוציאלית.

קיימים סוגים של בתי אבות המאופיינים ברמת התפקוד של האוכלוסייה השוהה בהם וסוג הטיפול הדרוש:

בית אבות לקשישים עצמאיים - תשושים - מיועד למבוגרים שזקוקים לעזרה קלה - בינונית בתפקוד היום-יומי.

בית סיעודי - מחלקה סיעודית - מיועד לקשישים המוגדרים סיעודיים וזקוקים לעזרה רבה.

מחלקה לתשושי נפש - מיועד לקשישים הסובלים מדנציה, אלצהיימר והמוגדרים כתשושי נפש

מוסד סיעודי מורכב - הינו בית חולים גריאטרי (סיעודי) המטפל בקשישים אשר מצבם הרפואי - מורכב.

כל בתי האבות מספקים את השירותים הבאים כחלק מהתשלום החדשי: ארוחות, שירותי ניקיון, שירותי אחות ורופא, עזרה סיעודית לפי הצורך, פעילות רווחה, תרבות ופנאי.

כל בית הורים / מחלקה סיעודית או בית אבות לתשושי נפש דורש רישיון הפעלה מתאים ממשרד הבריאות או ממשרד העבודה והרווחה.

סטטיסטיקה:

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נוהגת לפרסם מדי פעם נתונים מעניינים על אוכלוסיית הקשישים בישראל. להלן לקט נבחר:

הישובים בהם ריכוז הקשישים הגבוה ביותר:

ירושלים –	59,000
תל אביב –	57,000
חיפה –	48,000
נתניה –	26,000
חולון –	25,000
בת ים –	25,000
פ"ת –	24,000
אשדוד	23,000
רמת גן	23,000
ב"ש	23,000
סה"כ	333,000

(כמעט מחצית מכלל הקשישים בארץ).

- כ- 25% מהקשישים – גרים לבדם.
- 11% מהקשישים - גרים עם ילדיהם.
- 13% מהקשישים - גרים בסוגים אחרים של משקי בית.
- קרוב ל - 21,000 יחידות מוצעות כיום בכל המסגרות של בתי דיור מוגן ובתי אבות לעצמאיים.

תחושת בדידות

19% מבני ה- 65+ חשים בדידות לעיתים קרובות, לעומת 10% בלבד בקרב בני 21+.

בית אבות – מי מממן?

שיטת התשלום המקובלת בבתי אבות הינה תשלום חודשי קבוע.

קיים פער משמעותי במחירים באזורים שונים בארץ - כאשר המחירים נעים בין 5,000-10,000 ₪. (מחירי בית אבות סיעודי, מחלקה סיעודית ומחלקת תשושי נפש גבוהים מעלות בית אבות לעצמאיים או תשושים).

במקרים מסוימים ניתן לקבל מימון חלקי או מלא של המדינה בהתאם לקריטריונים שונים, או מימון חלקי ע"י קופות החולים.

”מפני שיבה תקום והדרת פני זקן”

(ויקרא י"ט, ל"ב).

מצב הקשישים בישראל - תעודת עניות למדינה

הבחירה בין אוכל לבין תרופות, בין חיים בכבוד לבין החיים, זוהי הדרך שמדינת ישראל בוחרת להתייחס לקשישים החיים בקרבה. צבי שיף על הזכות להזדקן בכבוד

קשיש נכנס לחדר המדרגות המוזנח של בניין ישן. מהרחוב בוקע רעש של תנועה סואנת. הקשיש מטפס במדרגות אט אט בדרך לדירתו בה הוא גר ערירי. קאט. זקנה פותחת את ארון המטבח בידה ספל ריק והיא מחפשת את הקפה. הקופסה ריקה לחלוטין אז היא סוגרת את הארון ויורדת לרחוב מניפה את הספל הריק לעוברים ושבים בבקשה אילמת לנדבה. קאט. הקריין מספר שאחד מכל ארבע זקנים חי מתחת לקו העוני.

במדינה שלנו יש אנשים רבים שהגיעו לגבורות לאחר חיים קשים ורווי עמל וזכותם להזדקן בכבוד. הבעיה היא שבעוד לחלקם יש פנסיה יפה, תשלומים שונים או ילדים שיכולים לממן את הטיפולים הרפואיים היקרים להם הם זקוקים, לרוב הגדול שחלקו אף הרכיב את שכבת הפועלים בעשורים הקודמים שהקימו את המדינה ופרשו מעבודתם, כעת מקבלים רק את קצבאות הביטוח הלאומי הקטנות שכלל לא מספיקים להם לצרכיהם השונים. כתוצאה מכך מצבם הגופני מתדרדר וחלקם נמנעים מטיפולים רפואיים להם הם נזקקים כדי לחסוך כסף למזון פשוטו כמשמעו. היות רבים מהם ערירים שחיים לבד ואף אחד אינו מודע למצבם מדרדרם יותר מבחינה גופנית ונפשית.

בחול"ל יש כאלו שניסו לסייע לחלק מהם בהצעה לחתום על הסכם שיעביר את הבעלות לדירתם לגורמים שונים המשקיעים בדירה ובתמורה תממן להם שהות בבית אבות בו יזכו לטיפול מקצועי. אבל גם זה לא יספיק לתושבים הזקנים בארץ כי חלקם רוצים להוריש את הנכס שווה הערך היחיד בבעלותם לצאצאיהם ולכן לא רוצים לוותר על החזקתו. לאלו לא נותר ברירה אלא להזדקן לבד ובצורה מחפירה.

אני לא צריך להתרחק בחיפושים לדוגמאות כואבות. סבתי ע"ה חלתה קשות ונאלצה לעבור טיפולים קשים והשגחה מתמדת. כעולה מבוגרת לישראל שלא עבדה הרבה, קיבלה קצבת זקנה מוקטנת ורק תשלומים נוספים שקיבלה מכספי השילומים מגרמניה סייעו לה למחייתה. לאחר שחלתה לא היה די בכספים אלו. כדי לממן את שהותה בבתי אבות ובתי החולים נאלצה להשכיר את דירתה וגם הוריי נשאו חלק גדול בעול התשלומים. לאחרים במצבה כנראה לא היתה נותרת ברירה אלא למות לבד בבית ריק או בבית ילדיהם כיון שלא יכולים לממן את הטיפולים.

לדעתי, על מדינת ישראל ליזום תוכנית מקבילה לתוכנית השילומים מביטוח הלאומי ועיקרה הקמת רשת בתי אבות בחסות ממשלתית בו ישהו זקנים הזקוקים להשגחה וטיפול רפואי כדי שיוכלו הללו לחיות בכבוד את שארית חייהם בחברה טובה של בני גילם והשגחה רפואית שינעימו להם את שנותיהם הנותרות.